



TIETOSUOJAILMOITUS

Olet osallistumassa tieteelliseen tutkimukseen. Tässä tietosuojailmoituksessa Sinulle kerrotaan henkilötietojen käsittelystä osana tutkimusta **Vastuu lastensuojelussa (VaLa)**. VaLa-hankkeessa tutkitaan, mistä lastensuojelu on vastuussa. Tutkimushankkeessa vastuuta analysoidaan sosiaalityöntekijöiden, valvovien viranomaisten sekä lasten ja nuorten näkökulmista.

Tietojasi käsitellään luottamuksellisesti sekä siten, että Sinua koskevat tiedot eivät paljastu ulkopuolisille. Tietojasi käsittelevät vain ne tahot, joiden on välttämätöntä käsitellä niitä tutkimuksen toteuttamiseksi. Sinulla on lain mukaan oikeus saada nämä alla mainitut tarkemmat tiedot.

1. Rekisterinpitäjä(t)

Rekisterinpitäjä vastaa henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuudesta tutkimuksessa. Tämän tutkimuksen yhteisrekisterinpitäjät:

Jyväskylän yliopisto JYU, Seminaarinkatu 15, PL 35, 40014 Jyväskylän yliopisto. Y-tunnus 0245894-7.
Jyväskylän yliopiston tietosuojavastaava: tietosuoja@jyu.fi, 040 805 3297.

Lastensuojelun kehittämissyhteisö Pesäpuu, Ilmarisenkatu 17 A, 40100 JYVÄSKYLÄ
Y-tunnus: 1502533-1. Yhteyshenkilö: Jari Ketola, jari.ketola@pesapuu.fi

Keski-Suomen hyvinvointialue Hyvaks, Viitaniementie 1A, 40720 Jyväskylä
Y-tunnus: 3221318-2. Yhteyshenkilö: Sointu Möller, p. 040 821 9553, sointu.moller@hyvaks.fi

Tutkimuksen vastuullinen johtaja

Apulaisprofessori Johanna Kiili, p. 040 805 4472, sähköposti: johanna.j.kiili@jyu.fi, osoite: Yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitos, sosiaalityö, PL35, 40014 Jyväskylän yliopisto.

Henkilötietoja tutkimuksessa käsittelevät

VaLa-tutkimushankkeen koko tutkimusaineistoa ja niissä kertyvää henkilötietoa käsittelevät tutkijat ja tutkimusavustajat Jyväskylän yliopistossa (JYU). Lisäksi lastensuojelun kehittämissyhteisö Pesäpuun ja Keski-Suomen hyvinvointialueen (Hyvaks) työntekijät, mahdollisesti myös maisterintutkielmien tekijät Jyväskylän yliopistossa käsittelevät erikseen määriteltyjä tutkimusaineistoja ja niissä kertynyttä henkilötietoa yhdessä tutkijoiden kanssa (ks. kohta 4).

2. Henkilötietojen käsittelijä(t)

Henkilötietojen käsittelijällä tarkoitetaan tahoa, joka käsittelee henkilötietoja rekisterinpitäjän lukuun ja sen antamien ohjeiden mukaisesti. Henkilötietojen käsittelijän kanssa on laadittava tietojenkäsittelysopimus. Tässä tutkimuksessa henkilötietojen käsittelijöitä ovat:

- Microsoft
- Webropol Oy, kyselyohjelmisto

Tutkimuksen toteutuksen aikana rekisterinpitäjä voi käyttää myös muita henkilötietojen käsittelijöitä, joita ei pystytä nimeämään etukäteen, esimerkiksi ääninauhotteiden litterointiin. Käsittelijöiden kanssa tehdään aina tarvittavat sopimukset ja niiden soveltuvuus henkilötietojen tietoturvalliseen käsittelyyn arvioidaan ennen

sopimuksen tekoa. Rekisteröityä informoidaan käsittelijän käyttämisestä erikseen, jos muutos on merkittävä rekisteröidyn näkökulmasta.

Tutkimustiedon oikeellisuuden varmistamiseksi rekisterinpitäjä voi antaa tietoja käsiteltäväksi (ensisijaisesti ilman suoria tunnistetietoja) ns. tutkimuksen monitoroijalle tai verifioijalle määräajaksi (kuten esimerkiksi tutkimuksen rahoittajalle, joka on Sosiaali- ja terveysministeriö), mikäli tämä on välttämätöntä. Nämä toimivat tutkimushenkilöstön valvonnassa ja heidän kanssaan tehdään tietojenkäsittelysopimukset.

3. Henkilötietojen muu luovuttaminen tutkimuksen aikana

Tietojasi käsitellään luottamuksellisesti eikä niitä luovuteta sivullisille.

4. VaLa-tutkimushankkeessa käsiteltävät henkilötiedot

Henkilötietojasi käsitellään tiedotteessa kuvattua tutkimustarkoitusta varten. VaLa-tutkimushankkeessa kerätään seuraavia henkilötietoja (suluissa kerrottu henkilötietojen käsittelijätahot):

- Sosiaalityöntekijöiden ryhmähaastattelut:
 - nimi, sähköpostiosoite, puhelinnumero (henkilötietoja käsittelevät JYU ja Hyvaks)
 - äänitallenne ja litteraatit (henkilötietoja käsittelevät JYU)
 - pseudonymisoidut litteraatit, suorat henkilötiedot poistettu (henkilötietoja käsittelevät JYU, Hyvaks ja Pesäpuu)
- VALTTI-vertaisarviointi, asiakaspalaute lastensuojelun sijaishuollossa
 - nuorten asiakaspalautteen kirjalliset yhteenvedot (ei äänitallennetta) ilman suoria henkilötietoja, pseudonyymi aineisto (henkilötietoja käsittelevät Pesäpuu, Hyvaks ja JYU)
- Nuorten virtuaaliset etätyöpajat Discord-palvelimella, Nuorten Turvasatama -yhteisö:
 - nimimerkki, chat-keskustelujen tallenteet, pseudonyymi aineisto (henkilötietoja käsittelevät JYU ja Pesäpuu)

Tietojen kerääminen perustuu tutkimussuunnitelmaan. Tutkimuksessa ei käsitellä erityisiä henkilötietoryhmiä. Tämä tietosuojailmoitus on julkaistu tutkimuksen verkkosivulla ja tutkittavalle on annettu suora linkki näihin tietoihin.

5. Henkilötietojen käsittelyn oikeudellinen peruste tieteellisessä tutkimuksessa

☒ Yleisen edun mukainen tieteellinen tutkimus (tietosuoja-asetuksen artikla 6.1.e, erityiset henkilötietoryhmät 9.2.j)

Tämän lisäksi tutkittavilta pyydetään suostumukset osallistua tutkimukseen (eettinen suostumus).

6. Henkilötietojen siirto EU/ETA ulkopuolelle

Tutkimuksessa tietojasi ei siirretä EU/ETA-alueen ulkopuolelle.

7. Henkilötietojen suojaaminen

Henkilötietojen käsittely perustuu asianmukaiseen tutkimussuunnitelmaan. Tutkimushankkeen vastuuhenkilönä toimii apulaisprofessori Johanna Kiili. Tutkittavien henkilötietoja käytetään vain VaLa-hankkeessa tehtävää tieteellistä tutkimusta varten eikä tietoja luovuteta ulkopuolisille. Muutoinkin toimitaan niin, että Sinua koskevat tiedot eivät paljastu ulkopuolisille. Tutkimushankkeen osatoteuttajien (Pesäpuu ja Hyvaks) kanssa on tehty yhteisrekisterinpitäjyyssoyppimus, jossa sopijaosapuolet sitoutuvat noudattamaan voimassa olevaa lainsäädäntöä,

kuten EU:n yleistä tietosuoja-asetusta ja Suomen kansallista tietosuojalakia. Tämän lisäksi sopijapuolet ovat velvollisia ottamaan toiminnassaan huomioon muut tietosuojaan ja henkilötietojen käsittelyyn liittyvät säännökset ja määräykset.

Tunnistettavuuden poistaminen

- ☒ Suorat tunnistetiedot poistetaan suojatoimena aineiston perustamisvaiheessa (pseudonymisoitu aineisto, jolloin tunnistettavuuteen voidaan palata koodin tai vastaavan tiedon avulla ja aineistoon voidaan yhdistää uusia tietoja).

Tutkimuksessa käsiteltävät henkilötiedot suojataan

- ☒ käyttäjätunnuksella ☒ salasanalla ☒ kulunvalvonnalla (fyysinen tila)
☒ muulla tavoin, miten:
- mahdolliset paperiset tutkimusaineistot (esimerkiksi käsin tehdyt muistiinpanot) säilytetään lukollisessa kaapissa, kulunvalvonnan alaisissa tiloissa.
 - aineistoa käsitellään yhteisrekisterinpitäjien tietoturvalisissä käsittely-ympäristöissä
 - kaksivaiheinen tunnistautuminen tietojärjestelmissä (JYU ja Hyvaks)

Tutkimuksesta on tehty **erillinen tietosuojan vaikutustenarvio**

- ☒ Ei, koska tämän tutkimuksen vastuullinen johtaja on tarkastanut, ettei vaikutustenarviointi ole pakollinen.

Tutkijat ovat suorittaneet tietosuoja ja tietoturvakoulutukset

- ☒ Kyllä

Sopimukset tutkimusavustajien ja/tai henkilötietojen käsittelijöiden/yhteisrekisterinpitäjien kanssa

- ☒ Kyllä

8. HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELY TUTKIMUKSEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEEN

- ☒ Tutkimusrekisteri hävitetään tutkimuksen päätyttyä arviolta 12/2032 mennessä.

☒ Nuorten vertaisarviointiaineisto ja sosiaalityöntekijöiden ryhmähaastatteluaineisto anonymisoidaan tutkimuksen päätyttyä arviolta 12/2032 mennessä eli kaikki tunnistetiedot poistetaan täydellisesti, jotta paluuta tunnisteelliseen henkilötietoon ei ole, eikä aineistoon voida yhdistää uusia tietoja.

9. Rekisteröidyn oikeudet

Oikeus saada pääsy tietoihin (tietosuoja-asetuksen 15 artikla)

Sinulla on oikeus saada tieto siitä, käsitelläänkö henkilötietojasi ja mitä henkilötietojasi käsitellään. Voit myös halutessasi pyytää jäljennöksen käsiteltävistä henkilötiedoista.

Oikeus tietojen oikaisemiseen (tietosuoja-asetuksen 16 artikla)

Jos käsiteltävissä henkilötiedoissasi on epätarkkuuksia tai virheitä, sinulla on oikeus pyytää niiden oikaisua tai täydennystä.

Oikeus tietojen poistamiseen (tietosuoja-asetuksen 17 artikla)

Sinulla on oikeus vaatia henkilötietojesi poistamista tietyissä tapauksissa. Oikeutta tietojen poistamiseen ei kuitenkaan ole, jos tietojen poistaminen estää tai vaikeuttaa suuresti käsittelyn tarkoituksen toteutumista tieteellisessä tutkimuksessa.

Oikeus käsittelyn rajoittamiseen (tietosuoja-asetuksen 18 artikla)

Sinulla on oikeus henkilötietojesi käsittelyn rajoittamiseen tietyissä tilanteissa kuten, jos kiistät henkilötietojesi paikkansapitävyyden.

Oikeuksista poikkeaminen

Tässä kuvatuista oikeuksista saatetaan tietyissä yksittäistapauksissa poiketa tietosuoja-asetuksessa ja Suomen tietosuojalaissa säädetyillä perusteilla siltä osin, kuin oikeudet estävät tieteellisen tai historiallisen tutkimustarkoituksen tai tilastollisen tarkoituksen saavuttamisen tai vaikeuttavat sitä suuresti. Tarvetta poiketa oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti. Oikeuksista voidaan poiketa myös, jos rekisteröityä ei pystytä tai ei enää pystytäkään tunnistamaan.

Profilointi ja automatisoitu päätöksenteko

Tutkimuksessa henkilötietojasi ei käytetä automaattiseen päätöksentekoon. Tutkimuksessa henkilötietojen käsittelyn tarkoituksena ei ole henkilökohtaisten ominaisuuksiesi arviointi, ts. profilointi vaan henkilötietojasi ja ominaisuuksia arvioidaan laajemman tieteellisen tutkimuksen näkökulmasta.

Rekisteröidyn oikeuksien toteuttaminen

Jos sinulla on kysyttävää rekisteröidyn oikeuksista, voit olla yhteydessä yliopiston tietosuojavastaavaan. Kaikki oikeuksien toteuttamista koskevat pyynnöt toimitetaan Jyväskylän yliopiston kirjaamoon. Kirjaamo ja arkisto, PL 35 (C), 40014 Jyväskylän yliopisto, puh. 040 805 3472, e-mail: kirjaamo(at)jyu.fi. Käyntiosoite: Seminaarinkatu 15 C-rakennus (Yliopiston päärakennus, 1. krs), huone C 140.

Kohdassa 1 luetellut organisaatiot toimivat tässä tutkimuksessa yhteisrekisterinpitäjinä, eli ne vastaavat yhdessä henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuudesta. Tutkittavat voivat tehdä kaikki tutkimukseen liittyvät pyynnöt rekisteröidyn oikeuksien käyttämiseksi tutkimushankkeen vastaavalle johtajalle (apulaisprofessori Johanna Kiili, yhteystiedot ks. kohta 1). Tutkittava voi käyttää tietosuoja-asetuksen mukaisia oikeuksiaan suhteessa kuhunkin rekisterinpitäjään ja kutakin rekisterinpitäjää vastaan. Tällöin vastaanottaja välittää pyynnön tai vaatimuksen myös muille yhteisrekisterinpitäjille.

Tietoturvaloukkauksesta tai sen epäilystä ilmoittaminen:

Jyväskylän yliopisto: <https://www.jyu.fi/fi/yliopisto/tietosuoja-ilmoitus/ilmoita-tietoturvaloukkauksesta> ja tietosuoja@jyu.fi

Pesäpuu: Toiminnanjohtaja Jari Ketola, p. 040 848 1917, jari.ketola@pesapuu.fi

Keski-Suomen hyvinvointialue: tietosuoja@hyvaks.fi

Sinulla on oikeus tehdä valitus erityisesti vakinaisen asuin- tai työpaikkasi sijainnin mukaiselle valvontaviranomaiselle, mikäli katsot, että henkilötietojen käsittelyssä rikotaan EU:n yleistä tietosuoja-asetusta (EU) 2016/679. Suomessa valvontaviranomainen on tietosuojavaaltuutettu. Tietosuojavaaltuutetun toimisto: <https://tietosuoja.fi/etusivu>